GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs/*Curso*
2025-26

1	**Dades d'identificació de l'assignatura** *Datos de identificación de la asignatura*				
Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	**La veu i la màscara: un apropament a la Commedia dell'Arte** ***La voz y la máscara: un acercamiento a la Commedia dell'Arte*** **The voice and the mask: an approach to Commedia dell'Arte**				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	**3**	Curs *Curso*	3º y 4º	Semestre *Semestre*	2º
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Optativa *Optativa*	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià *Castellano*
Matèria *Materia*	Expressió oral *Expresión oral*				
Grau *Grado*	ART DRAMÀTIC *ARTE DRAMÁTICO*				
Especialitat *Especialidad*	Interpretació *Interpretación*				
Centre *Centro*	Escola Superior d'Art Dramàtic *Escuela Superior de Arte Dramático*				
Departament *Departamento*	Veu-Música *Voz-Música*				
Professorat *Profesorado*	Consultar en la web				
e-mail *e-mail*	consultar en la web				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Descriptor: L'assignatura es planteja el treball vocal a partir de la màscara: constatar com eixe element estrany i molt teatral influeix en la modificació expressiva de la veu per a sintonitzar amb ell. I ho farem mitjançant la creació vocal sobre els personatges de la Commedia dell'Arte; la qual cosa també suposa per a l'alumnat el coneixement d'eixe estil teatral que és l'arrel del teatre modern.

Descriptor: *La asignatura se plantea el trabajo vocal a partir de la máscara: verificar cómo ese elemento extraño y tan teatral influye en la modificación expresiva de la voz para entrar en sintonía con él. Y lo haremos a través de la creación vocal sobre los personajes tipo de la Commedia dell'Arte; lo cual supone también para el alumnado un conocimiento de este estilo teatral que es la raíz del teatro moderno.*

1.2 **Coneixements previs**
Conocimientos previos

Haver aprovat totes les fases de l'assignatura de Tècnica Vocal (I, II, III i IV) impartides en els cursos de 1º i 2º.

Tener aprobadas todas las fases de la asignatura de Técnica vocal (I, II, III y IV) impartidas durante los cursos de 1º y 2º.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Competències generals.

CG3 Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball de si mateix i dels altres, desenrotllant una ètica professional que establisca una relació adequada entre els mitjans que utilitza i els fins que perseguix.

Competències específiques.

CE1 Dominar els recursos expressius necessaris per a desenrotllament de la interpretació.

CE4 Estudiar per a concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que es referix a la metodologia de treball com a la renovació estètica.

Competències transversals.

CT2 Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

CT4 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.

Competencias generales.

CG3 *Potenciar la conciencia crítica, aplicando una visión constructiva al trabajo de sí mismo y de los demás, desarrollando una ética profesional que establezca una relación adecuada entre los medios que utiliza y los fines que persigue.*

Competencias específicas.

CE1 *Dominar los recursos expresivos necesarios para desarrollo de la interpretación.*

CE4 *Estudiar para concebir y fundamentar el proceso creativo personal, tanto por lo que se refiere a la metodología de trabajo como a la renovación estética.*

Competencias transversales*.*

CT2 *Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.*

CT4 *Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.*

3	**Resultats d'aprenentatge** *Resultados de aprendizaje*
RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*
1. Entrar en contacte amb la Commedia dell'Arte ampliant els coneixements teòrics que puguen haver-se adquirit en l'assignatura Història del Teatre.	CG3, CE1, CT2
2. Explorar les pròpies capacitats vocals per a fer un ús exageradament expressiu de la veu. Aprofundir en el treball del ressonadors vocals.	CG3, CE4, CT2
3. Conèixer el codi interpretatiu de la Commedia dell'Arte pel que fa al tema de la veu.	CG3, CE1, CE4, CT2
4. Calibrar el marge d'aplicació que té este tipus de treball vocal en altres tipus de teatre posterior (Molière) o fins i tot actual (Ionesco), i utilitzar textos d'estos autors per comprovar-ho.	CG3, CE1, CE4, CT2
1. Entrar en contacto con la Commedia dell'Arte ampliando los conocimientos teóricos que puedan haberse adquirido en la asignatura Historia del Teatro.	*CG3, CE1, CT2*
2. Explorar las propias capacidades vocales para hacer un uso exageradamente expresivo de la voz. Profundizar en el trabajo de los resonadores vocales.	*CG3, CE4, CT2*
3. Conocer el código interpretativo de la Commedia dell'Arte en lo que se refiere al tema de la voz.	*CG3, CE1, CE4, CT2*
4. Calibrar el margen de aplicación que tiene este tipo de trabajo vocal en otros tipos de teatro posterior (Molière) e incluso actual (Ionesco), y utilizar textos de estos autores para comprobarlo.	*CG3, CE1, CE4, CT2*

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,…*	Planificació temporal *Planificación temporal*
1. Sessions teòriques on conèixer més a fons la Commedia dell'Arte amb visualització de vídeos. 2. Exercicis vocals per calfar la veu abans de començar el treball més intensiu que es planteja, insistint sobre l'ús dels ressonadors vocals. 3. Connexió amb les diferents màscares (personatges) de la Commedia dell'Arte i registres vocals que corresponen a cadascuna. S'inclouen també els personatges sense màscara: Servetta, Innamorati. 4. Exploració de la gestualitat vocal (rialles, plor, badall, etc.) que enriqueix i defineix a cada personatge. 5. Aplicació del treball practicat fins ara a textos dels autors ja esmentats o d'altres amb un codi paregut que permitisca la integració de la màscara.	Del 21 de setembre al 19 d'octubre : 1. Del 5 d'octubre al 23 de novembre: 2, 3, 4 Del 30 de novembre al 21 de desembre: 5
1. *Sesiones teóricas donde conocer más a fondo la Commedia dell'Arte con visualización de vídeos.* 2. *Ejercicios vocales para calentar voz antes de comenzar el trabajo más intensivo que se plantea, insistiendo sobre el uso de los resonadores vocales.* 3. *Conexión con las diferentes máscaras (personajes) de la Commedia dell'Arte y registros vocales que corresponden a cada una. Se incluyen también los personajes sin máscara: Servetta, Innamorati.* 4. *Exploración de la gestualidad vocal (risa, llanto, bostezo, etc.) que enriquece y define a cada personaje.* 5. *Aplicación del trabajo practicado hasta ahora a textos de los autores ya mencionados o de otros con un código parecido que permita la integración de la máscara.*	Del 21 de septiembre al 19 de octubre : 1. Del 5 de octubre al 23 de noviembre: 2, 3, 4 Del 30 de noviembre al 21 de diciembre: 5

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe teòrica *Clase teórica*	Exposició de continguts per part del profesor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*	1	5
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	2, 3, 4, 5	30
Exposició treball en grup *Exposición trabajo en grupo*	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. *Aplicación de conocimientos interdisciplinares.*		
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*	1, 2, 3, 4, 5	5
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.*	1, 2, 3, 4, 5	5
		SUBTOTAL	**45**

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	1,2, 3, 4, 5	30
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*		
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congresos, conferències,... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,…*		30
		SUBTOTAL	

TOTAL	**75**

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
Treballs dirigits *Trabajos dirigidos*	1, 2, 3, 4, 5	100%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

Qüestions generals de les convocatòries:

Cada matrícula comporta dues convocatòries d'avaluació, primera i segona (excepte per als casos en els quals ja s'hagen consumit prèviament tres convocatòries).

Per tant, cada alumne/a de primera matrícula té opció a dues convocatòries en cada assignatura. En el cas que l'estudiant supere el 20% de faltes d'assistència sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, i aquestes no estiguen justificades documentalment per malaltia o una alta causa legal, perdrà el dret a l'avaluació continua i no podrà suspendre automàticament la primera convocatòria. És a dir, podrà presentar-se a la primera i segona convocatòria però no li contaria cap nota dels treballs desenvolupats durant el semestre en el procés d'avaluació contínua (notes parcials de treballs realitzats al voltant de les diferents unitats didàctiques).

L'alumne/a obtindrà l'estat de qualificació "No presentat/da" quan el professor/a no dispose de criteris suficients per a avaluar l'alumne/a per no haver-se presentat o realitzat en temps i forma els treballs teòrics, pràctics o exàmens que apareixen com a obligatoris a la guía docent. No compta la nota mitja de l'expedient i corre convocatòria.

Avaluació contínua:

Per tractar-se d'una assignatura pràctica, l'assistència a la mateixa és obligatòria. Per tant, no es pot superar el 20% de faltes d'assistència. Si se supera es perd el dret a l'avaluació contínua.

Es tindrà en compte la puntualitat, l'interès demostrat, la participació en la classe i el bon comportament, podent obtindre un augment de fins a 0'5 punts de la nota final.

Serà necessari aconseguir la qualificació de 5 en cadascun dels resultats d'aprenentatge per a fer la mitjana entre ells i així poder aprovar l'assignatura en la avaluació contínua. Si algú o alguns dels resultats fora suspés es podrà recuperar en la Primera i/o Segona Convocatòria.

Els treballs dirigits s'avaluaran en una prova realitzada l'última setmana en la qual s'impartisca l'assignatura.
No s'arreplegarà ni podrà exposar-se cap treball fora de les dates fixades. Qui no complisca amb els terminis establits podrà exposar o lliurar els seus treballs en les dates acordades per a la Primera i/o Segona Convocatòria.

Primera Convocatòria AMB avaluació contínua:

L'alumnat que suspenga l'avaluació contínua havent assistit, al menys, al 80% de les classes lectives, podrà recuperar l'assignatura en l'examen de la Primera Convocatòria en la qual presentarà els treballs referits als resultats d'aprenentatge suspesos de la mateixa manera en què van ser realitzats durant les classes lectives i amb les mateixos sistemes d'avaluació.

La qualificació dels resultats d'aprenentatge aprovats serà guardada i se li sumarà a la qualificació obtinguda en la Primera Convocatòria sempre i quan esta última obtinga un mínim de 5. Si el suspés persisteix podrà recuperar l'assignatura en la Segona Convocatòria, presentant de nou els resultats d'aprenentatge suspesos de la mateixa manera que en la Primera Convocatòria. Si tornara a suspendre eixos resultats d'aprenentatge, l'assignatura quedaria suspesa íntegrament.

Primera Convocatòria SENSE avaluació contínua:

Quan l'alumnat haja perdut l'avaluació continua per excedir el 20% del total de les classes lectives podrà presentar-se a la Primera Convocatòria.

Pel fet de no haver assistit a classe no ha pogut realitzar els exercicis col·lectius que requereix l'assignatura per al seu desenvolupament, comprensió i assimilació. Tampoc ha tingut un procés d'observació per part del professorat per a comprovar la seua implicació i consecució dels objectius proposats en cadascun dels exercicis i és impossible fer la reflexió del procés d'aprenentatge al llarg de les classes lectives, ja que no ha tingut lloc eixe procés d'aprenentatge. Per tot això, haurà de fer un examen en el qual es treballaran i desenvoluparan tots el continguts de l'assignatura.

Cuestiones generales de las convocatorias:

Cada matrícula comporta dos convocatorias de evaluación, primera y segunda (excepto para los casos en los que se haya consumido previamente tres convocatorias). Por tanto, cada alumno/a de primera matrícula tiene la opción a dos convocatorias en cada asignatura. En el caso de que el estudiante supere el 20% de faltas de asistencia sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, y estas no están justificadas documentalmente por enfermedad o alguna otra causa legal, perderá el derecho a la evaluación continua y no podrá suspender automáticamente la primera convocatoria. Es decir, podrá presentarse a la primera y segunda convocatoria pero no le contará ninguna nota de los trabajos desarrollados durante el semestre en el proceso de evaluación continua (notas parciales de trabajos realizados sobre las distintas unidades didácticas).

El alumno/a obtendrá el estado de calificación "No presentado/a" cuando el profesor/a no disponga de suficientes criterios e indicadores para evaluar al alumno/a, por no haber presentado o realizado en tiempo y forma, los trabajos teóricos, prácticos o exámenes que figuran como obligatorios en la guía docente. No cuenta para la nota media del expediente y corre convocatoria.

Evaluación continua:

Por tratarse de una asignatura práctica la asistencia a la misma es obligatoria. Por tanto, no puede superarse el 20 % de faltas de asistencia. Si se superan se pierde el derecho a la evaluación continua.

Se tendrá en cuenta la puntualidad, el interés demostrado, la participación en la clase y el buen comportamiento, pudiendo obtener un aumento de hasta 0'5 puntos de la nota final.

Será necesario conseguir la calificación de 5 en cada uno de los resultados de aprendizaje para hacer media entre ellos y así poder aprobar la asignatura en la evaluación continua. Si alguno o algunos de los resultados fuera suspendido se podrá recuperar en la Primera Convocatoria.

Los trabajos dirigidos se evaluarán en una prueba realizada la última semana en que se imparta la asignatura.

No se recogerá ni podrá exponerse ningún trabajo fuera de las fechas puestas para ello. Quien no cumpla con los plazos establecidos podrá exponer o entregar sus trabajos en las fechas acordadas para la Primera y/o Segunda Convocatoria.

Primera Convocatoria CON evaluación continua:

El alumnado que suspenda la evaluación continua habiendo asistido, al menos, al 80% de las clases lectivas, podrá presentarse al examen de la Primera Convocatoria en la que presentará los trabajos referidos a los resultados de aprendizaje suspendidos de la misma forma en que fueron realizados durante las clases lectivas y con los mismos sistemas de evaluación.

La calificación de los resultados de aprendizaje aprobados será guardada y se le sumará a la calificación obtenida en la convocatoria ordinaria siempre y cuando esta última obtenga un mínimo de 5. Si el suspenso persistiera podrá recuperar la asignatura en la Segunda Convocatoria, presentando nuevamente los resultados de aprendizaje suspendidos de la misma manera que en la Primera Convocatoria. Si volviera a suspender esos resultados de aprendizaje, la asignatura quedaría suspendida en su totalidad.

Primera Convocatoria SIN evaluación continua:

Cuando el alumnado haya perdido la evaluación continua por exceder el 20% del total de las clases lectivas, podrá presentarse a la Primera Convocatoria.

Al no haber asistido a clase no ha podido realizar los ejercicios colectivos que requiere la asignatura para su desarrollo, comprensión y asimilación. Tampoco ha tenido un proceso de observación por parte del profesorado para comprobar su implicación y consecución de los objetivos propuestos en cada ejercicio y es imposible realizar la reflexión del proceso de aprendizaje a lo largo de las clases lectivas, ya que no ha tenido lugar ese proceso de aprendizaje. Por todo ello, tendrá que hacer un examen en el que trabajará y desarrollará todos los contenidos de la asignatura.

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

SEGONA Convocatòria para l'alumnat que ha seguit l'avaluació contínua:

Se seguirà el mateix procediment que el dut a terme en la Primera Convocatòria, tant en forma com en qualificació per a l'alumnat que ha assistit a classe i ha seguit l'avaluació contínua.

SEGONA Convocatòria para l'alumnat que NO ha seguit l'avaluació contínua:

Se seguirà el mateix procediment que el dut a terme en la Primera Convocatòria, tant en forma com en qualificació, per a l'alumnat que NO ha assistit a classe i ha perdut l'avaluació contínua.

SEGUNDA Convocatoria para alumnado que ha seguido la evaluación continua:

Se seguirá el mismo procedimiento que el llevado a cabo en la Primera Convocatoria, tanto en forma como en calificación para el alumnado que ha asistido a clase y ha seguido la evaluación continua.

SEGUNDA Convocatoria para alumnado que NO ha seguido la evaluación continua:

Se seguirá el mismo procedimiento que el llevado a cabo en la Primera Convocatoria, tanto en forma como en calificación, para el alumnado que NO ha asistido a clase y ha perdido la evaluación continua.

7 Bibliografia
Bibliografía

Fernández Valbuena, A.I. *La Comedia del arte: materiales escénicos.* Fundamentos.

Fo, Dario. (1998) *Manual mínimo del actor.* Hiru.

Nicoll, A. (1977) *El mundo de Arlequín.Un estudio crítico de la Comedia del Arte.* Barral.

Uribe, M. L.(1983) *La comedia del arte.* Destino.